

12:08 øst for Bukarest

Søvndyssende rumænsk film

Af Bo Torp Pedersen

Filmen fører os til en søvniq rumænsk provinsby 22. december 2005, hvor folk forbereder sig på juledagene. På den lokale TV-station har ejeren og værten indkaldt to byfæller, pensionisten Piscoci og den alkoholiserede professor Manescu, til en debat om 'revolutionen'. Skete der en revolution for 16 år siden, også i deres by, da Ceaușescu blev sat fra magten?

Filmens titel henviser til det klokkeslæt, da diktatoren Nicolae Ceaușescu og hans hustru Elena lettede med en helikopter fra præsidentpaladset i Bukarest, og øst for Bukarest ligger provinsbyen Vaslui, som er forbilledet for filmens by.

Det fremgår af det ikke særligt velfungerende debatprogram på den parodisk dårlige lokal-TV-sender, at der næppe var mange folk på gaden den dag i 1989 kl. 12:08. Filmens pointe synes at være, at der ikke skete nogen revolution, men blot et magtskifte, og at det for de fleste rumænere - ligesom for os andre - var noget, der skete på TV. Her så vi til gengæld det hele, inkl. den summariske domfældelse og henrettelse - Juledag - af ægteparret Ceaușescu.

Filmens politiske pointe kan vi vel stort set anerkende i dag. De fleste vil dog især nikke under filmen af en helt anden grund, nemlig af søvn. Det virker meningsløst ud over al forstand, at man ved filmfestivalen i Cannes tildelte netop denne film den særlige guldkamera-pris for kunstnerisk fornyelse, opfindsomhed og kreativitet. Bortset fra en kort indramning med nogle bybilleder og nogle hjemmebilleder hos pensionisten og professoren viser filmen udelukkende de tre mænd ved et bord i TV-studiet.

"12:08 øst for Bukarest" er den anden nye rumænske film, som - ganske usædvanligt - får dansk biografpremiere inden for et kort tidsrum. Den første var "4 måneder, 3 uger og 2 dage" - en film af en helt anden og bedre kaliber, jfr. Jes Nystens anmeldelse. Premierer på de to film har forledt nogle journalister til at tale om en 'bølge'. Den findes næppe - ligeså lidt som revolutionen i Rumænien anno 1989.....

Filmfakta

A fost sau n-a fost? - - Rumænien 2006 - Instr. og manus: Corneliu Porumboiu - Medv.: Mircea Andreescu (Emanoil Piscoci), Teodor Corban (Virgil Jderescu), Ion Sapdaru (Tiberiu Manescu), Daniel Badale (professor), Annemarie Chertic (Vera), Mirela Cioaba (Doamna Manescu), Cristina Ciofu (Vali), Constantin Dita (Tibi), Luminita Gheorghiu (Doamna Jderescu), Lucian Iftime (Lica) - 89 min. - Dansk biografpremiere d. 23/11 2007 - Dansk udlejer: Øst for Paradis

Links

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/1208-east-of-bucharest-film-review-by-jennie-kermode>
<http://www.theguardian.com/film/2007/aug/19/worldcinema.drama>